

Broj: 01-404-9/19/R-141-84

Datum: 15.4.2020. godine

Na osnovu odredbi člana 28. stav 1. alineja 4. Zakona o električnoj energiji ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 8/08, 34/09, 92/09 i 1/11), člana 10. stav 1. alineja 9. Statuta Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 6/10 i 107/19), člana 33. Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 59/10) i člana 74. Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju sporova i žalbi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 70/10 i 7/19), u skraćenom postupku rješavanja spora po zahtjevu Gagula Franje iz Banja Luke, zastupanog po punomoćniku Zajednička advokatska kancelarija "Pucar" iz Banja Luke, protiv Mješovitog Holdinga "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a.d. Banja Luka, u vezi sa tarifama po kojima se energija isporučuje, odnosno u vezi sa osporavanjem obračuna neovlašćene potrošnje električne energije, Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske, na 141. redovnoj sjednici, 15.4.2020. godine, u Trebinju, donijela je sljedeće

R J E Š E N J E

1. ODBIJA SE zahtjev Gagula Franje iz Banja Luke od 11.11.2019. godine, kojim se osporava Račun za neovlašćeno utrošenu električnu energiju broj NF-103883540-7694-13680 od 29.10.2019. godine, u iznosu od 945,90 KM, na mjernom mjestu ED broj 103883540, u objektu na adresi Darakulići-Gagule bb, u Banjoj Luci, kao neosnovan.
2. Svaka stranka snosi svoje troškove koje je imala u ovom postupku.

O b r a z l o ž e n j e

Podneskom od 11.11.2019. godine, Gagula Franjo iz Banje Luke, kojeg zastupa Zajednička advokatska kancelarija "Pucar" iz Banja Luke, (u daljem tekstu: podnosilac zahtjeva) pokrenuo je postupak rješavanja spora kod Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske (u daljem tekstu: Regulatorna komisija), protiv Mješovitog Holdinga "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: protivna strana). Podnosilac zahtjeva osporava Račun za neovlašćeno utrošenu električnu energiju broj NF-103883540-7694-13680 u iznosu od 945,90 KM od 29.10.2019. godine na mjernom mjestu Darakulići-Gagule bb, u Banjoj Luci. Naime, podnosilac zahtjeva smatra da nije izvršio neovlašćeno korišćenje električne energije na način da je objekat magacina i hladnjače salona cvijeća "Paloma Grand" priključio na brojilo domaćinstva broj 10280812, a što je konstatovano

zapisnikom o utvrđivanju neovlašćene potrošnje broj 001/01936 od 24.10.2019. godine, koji mu nije dostavljen.

Regulatorna komisija je razmotrila ovaj zahtjev i isti, aktom broj 01-404-2/19 od 6.12.2019. godine, dostavila protivnoj strani, radi izjašnjenja o navodima iz podneska i dostavljanja raspoložive dokumentacije.

Protivna strana je, dana 10.3.2020. godine, dostavila Regulatornoj komisiji izjašnjenje o zahtjevu podnosioca, sa raspoloživom dokumentacijom. U izjašnjenju je, između ostalog, navedeno da se zahtjev podnosioca odnosi na osporavanje obračuna neovlašćeno utrošene električne energije u vidu korišćenja električne energije za namjenu koja nije odobrena elektonergetskom saglasnošću, na mjernom mjestu ED broj 103883540, u iznosu od 945,90 KM od 29.10.2019. godine u Darakulići-Gagule, na kojem je podnosilac zahtjeva registrovan kao krajnji kupac električne energije u kategoriji potrošnje "domaćinstvo". Prilikom kontrole ovog mjernog mjesta, koja je izvršena od strane ovlašćenih radnika protivne strane, dana 24.10.2019. godine, sastavljen je Zapisnik broj 001/001936 o utvrđivanju neovlašćene potrošnje, kojim je konstatovano da podnosilac zahtjeva koristi električnu energiju za kategoriju potrošnje koja mu nije odobrena elektroenergetskom saglasnošću, na način da je sa mjernog mjesta povučen i spojen provodnik 5x6 mm² (Cu) koji ide preko mjerenja i napaja magacin i hladnjaču za cvijeće koju koristi salon cvijeća "Paloma grand", te je mjerno mjesto fotografisano. Nakon toga, protivna strana navodi da je, dana 29.10.2019. godine, izvršila obračun neovlašćene potrošnje u ukupnom iznosu od 945,90 KM, jer se radi o neovlašćenoj potrošnji iz odredbe člana 89. stav 1. tačka d) Opštih uslova za isporuku i snabdijevanje električnom energijom, u daljem tekstu: Opšti uslovi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 90/12 i 81/19), zbog toga što je krajnji kupac trošio električnu energiju za kategoriju potrošnje koja mu nije odobrena elektroenergetskom saglasnošću.

Regulatorna komisija je ocijenila da su stranke pribavile dovoljno dokaza na osnovu kojih se može pravilno i potpuno utvrditi činjenično stanje i donijeti pravedna odluka i bez posebnog saslušanja stranaka i dodatnog prikupljanja i izvođenja dokaza, te je, na 140. redovnoj sjednici, održanoj 26.3.2020. godine, donijela zaključak da se u ovom sporu donese odluka u skraćenom postupku. Na istoj redovnoj sjednici, Regulatorna komisija je utvrdila i nacrt rješenja u ovom postupku. Zaključak i nacrt rješenja su dostavljeni strankama, te je ostavljena mogućnost da stranke u roku od osam dana od dana prijema dostave komentare na navedene akte. Na internet stranici i oglasnoj tabli Regulatorne komisije objavljeno je obavještenje za javnost o rješavanju spora u skraćenom postupku, sa mogućnošću podnošenja komentara.

U ostavljenom roku, podnosilac zahtjeva je dostavio komentare na zaključak i nacrt rješenja. U komentarima je, između ostalog, naveo da su u nacrtu rješenja navedeni dokazi na osnovu kojih je utvrđeno činjenično stanje, ali da mu ovi dokazi nisu dostavljeni, te se na iste ne može ni izjasniti. Podnosilac navodi da se u nacrtu rješenja konstatuje da je podnosilac zahtjeva platio iznos od 945,90 KM fakturisan po osnovu neovlašćene potrošnje, što nije sporno. Međutim, podnosilac zahtjeva je dana 24.10.2019. godine platio dug po osnovu tekuće potrošnje električne energije u iznosu od 811 KM, a nakon toga mu je ispostavljen račun po osnovu neovlašćene potrošnje, pa je nejasno da li iznos od 945,90 KM predstavlja razliku između stvarno uplaćenog iznosa od 811 KM i iznosa koji je trebalo da bude navodno plaćen za kategoriju "Ostala potrošnja". Podnosilac u komentrima prigovara i na valjanost sačinjenog Zapisnika o utvrđivanju neovlašćene potrošnje od 24.10.2019. godine, jer isti, kako navodi, ne sadrži ni potpis ni pečat nadležnog organa. Podnosilac zahtjeva, pozivajući sa na odredbu člana 90. Opštih uslova, osporava period koji je primijenjen za

obračun neovlašćene potrošnje od godinu dana, tj. od 24.10.2018. do 24.10.2019. godine, jer smatra da je neovlašćena potrošnja mogla trajati samo od dana posljednjeg pregleda dijela priključka, odnosno mjernog mjesta. Podnosilac navodi da se očitavanje na ovom mjernom mjestu vrši daljinski putem. Međutim, u mjesecu avgustu i septembru 2019. godine očitavanje je izvršeno od strane očitача kada se moglo utvrditi stanje na mjernom mjestu u smislu postojanja eventualnih neovlašćenih radnji, a u mjesecu oktobru 2019. je utvrđena navodna neovlašćena potrošnja, te je nejasno zbog čega je primijenjen period od godinu dana za obračun neovlašćene potrošnje. Podnosilac zahtjeva predlaže da Regulatorna komisija usvoji njegove prigovore u vezi sa obračunom neovlašćene potrošnje, te traži da mu se naknade troškovi prema advokatskoj tarifi koje je imao u ovom postupku u ukupnom iznosu do 877,50 KM, a koji se odnose na sastavljanje zahtjeva za rješavanje spora, kao i sastavljanje komentara na zaključak i nacrt rješenja.

U postupku rješavanja ovog spora izvršen je uvid u sljedeću dokumentaciju koju su stranke priložile: podnesak podnosioca od 11.11.2019. godine, punomoć od 4.11.2019. godine, podnesak o dostavljanju obračuna neovlašćene potrošnje od 29.10.2019. godine, račun za neovlašćeno utrošenu električnu energiju od 29.10.2019. godine sa detaljnim podacima o zapisniku i obračunskim parametrima neovlašćene potrošnje, prigovor od 4.11.2019. godine upućen protivnoj strani sa potvrdom o prijemu pošiljke, nalog za obustavu isporuke električne energije zbog duga od 21.10.2019. godine, račun za električnu energiju za mjesec septembar 2019. godine, izjašnjenja protivne strane od 5.3.2020. i 28.2.2019. godine, izjašnjenja protivne strane od 5.3.2020 i 28.2.2020. godine, crno bijele slike objekta podnosioca, nalog za rad od 24.10.2019. godine, zapisnik o kontroli mjernog mjesta sa direktnim mjerenjem potrošnje od 24.10.2019. godine i zapisnik o utvrđivanju neovlašćene potrošnje od 24.10.2019. godine, odgovor na prigovor protivne strane od 8.11.2019. godine, čitačke liste, energetska karticu karticu po datumu knjiženja – redovna potrošnja, te karticu po datumu knjiženja sa razdvojenim saldonom energije kamate – redovna potrošnja i karticu po datumu knjiženja – neovlašćena potrošnja i komentare na nacrt rješenja od 6.4.2020. godine.

Nakon razmatranja zahtjeva podnosioca, izjašnjenja protivne strane, dostavljenih komentara i nakon izvršene ocjene prikupljenih dokaza, kako pojedinačno tako i u njihovoj međusobnoj povezanosti, u ovom postupku rješavanja spora su utvrđene sljedeće činjenice relevantne za odlučivanje:

- podnosilac zahtjeva je registrovan, kao krajnji kupac električne energije, u kategoriji potrošnje "domaćinstvo" – druga tarifna grupa, na mjernom mjestu ED broj 103883540, koje se nalazi u Drakuliću-Gagule bb, Grad Banja Luka;
- počev od juna 2012. godine, pa do februara 2019. godine, mjerno mjesto je redovno daljinski očitavano, a nakon februara 2019. godine ne vrši se daljinsko očitavanje već su podnosicu zahtjeva uglavnom vršene procjene potrošnje, budući da se brojilo nalazi unutar objekta i nije uvijek dostupno očitачima, a računi za električnu energiju se redovno ispostavljaju;
- na osnovu izdatog Naloga za rad broj 72196/5633654 od 24.10.2019. godine, ovlašćeni radnici protivne strane su, istog dana, izvršili kontrolu mjernog mjesta i sačinili Zapisnik o kontroli mjernog mjesta sa direktnim mjerenjem potrošnje broj 001/82719 i Zapisnik o utvrđivanju neovlašćene potrošnje električne energije broj 001/01936, kojim je konstatovano da je sa mjernog mjesta povučen i spojen provodnik 5x6 mm² (Cu) koji ide preko mjerenja i napaja magacin i hladnjaču za cvijeće koju koristi salon cvijeća "Paloma grand", čime je električna energija

korišćena za kategoriju potrošnje koja nije odobena elektroenergetskom saglasnošću;

- kontroli mjernog mjesta od 24.10.2019. godine je prisustvovao krajnji kupac, koji je potpisao pomenute zapisnike, a mjerno mjesto je fotografisano;
- protivna strana je, zbog korišćenja električne energije suprotno namjeni odobrenoj u elektroenergetskoj saglasnosti, dana 29.10.2019. godine, sačinila Račun za neovlašćeno utrošenu električnu energiju broj NF-103883540-7694-13680 u iznosu od 945,90 KM i dostavila ga podnosiocu zahtjeva, aktom broj 13166/19 od 29.10.2019. godine;
- dana 4.11.2019. godine, podnosilac zahtjeva je podnio prigovor na obračun neovlašćene potrošnje, a protivna strana je, dana 8.11.2019. godine, sačinila odgovor na prigovor broj 13166/19, kojim se odbija kao neosnovan njegov prigovor;
- podnosilac zahtjeva je izvršio plaćanje iznosa fakturisanog po osnovu neovlašćene potrošnje.

Na osnovu naprijed navedenih činjenica, nesumnjivo je utvrđeno da je na mjernom mjestu podnosioca zahtjeva izvršena neovlašćena potrošnja. Naime, na osnovu zapisnika protivne strane o utvrđivanju neovlašćene potrošnje električne energije od 24.10.2019. godine, utvrđeno je da je na mjernom mjestu podnosioca zahtjeva sa brojilom broj 10280812, električna energija korišćena za potrebe salona cvijeća "Paloma grand", koji se nalaze u Drakuliću-Gagule bb, u Banjoj Luci, iako je ovo mjerno mjesto registrovano u kategoriji potrošnje "domaćinstvo". Na ovaj način, podnosilac zahtjeva je koristio električnu energiju u namjeni koja mu nije odobrena elektroenergetskom saglasnošću protivne strane, čime je izvršena neovlašćena potrošnja iz odredbe člana 89. stav 1. tačka d) Opštih uslova.

Naime, odredbama tačke III, podtačka d. Odluke o tarifnom sistemu za prodaju električne energije i korišćenje distributivne mreže ("Službeni glasnik Republike" Srpske", broj 66/16) propisano je da kategorija potrošnje "Domaćinstva" obuhvata potrošnju električne energije u stanovima, kućama za stanovanje i odmor, potrošnju za osvjetljenje pripadajućih sporednih prostorija za domaćinstvo, garaža, prilaza stambenim objektima, stubišnu rasvjetu, pumpe za vodu namijenjene za napajanje domaćinstva i smještene u zajedničke prostorije stambenih objekata, liftove i zajedničke TV uređaje. Prema tome, namjena potrošnje električne energije u kategoriji potrošnje "domaćinstvo", ne uključuje namjenu potrošnje električne energije za obavljanje preduzetničke ili privredne djelatnosti, te je za korišćenje električne energije za ove djelatnosti, potrebno pribaviti novu elektroenergetsku saglasnost na osnovu odredbe člana 14. stav 3. tačka đ. Opštih uslova.

U pogledu načina na koji je protivna strana izvršila obračun naknade za neovlašćeno utrošenu električnu energiju, utvrđeno je da je isti pravilno sačinjen, odnosno da je sačinjen u skladu sa odredbama Opštih uslova. Obračun neovlašćene potrošnje je izvršen u skladu sa odredbom člana 91. stav 5. Opštih uslova, na način da su na izmjerene količine i obračunsku snagu primijenjeni tarifni stavovi za kategoriju potrošnje, odnosno tarifnu grupu koja odgovara namjeni utrošene električne energije.

Protivna strana je u skladu sa ovom odredbom, a na osnovu ovlašćenja iz odredbe člana 5. tačka v) i 92. stav 5. Opštih uslova, izvršila obračun neovlašćeno utrošene električne energije u ukupnom iznosu od 945,90 KM i dana 29.09.2019. godine sačinila Račun za neovlašćeno utrošenu električnu energiju broj NF-103883540-7694-13680, koji je istog dana dostavila podnosiocu zahtjeva.

Protivna strana je pravilno odredila period za obračun neovlašćene potrošnje. S obzirom na činjenicu da nije utvrđeno kada su počinjene neovlašćene radnje, odnosno da u prethodnom periodu od godinu dana nije bilo kontrola onog dijela mjernog mjesta na kojem su izvršene

neovlašćene radnje, protivna strana je za obračun neovlašćeno utrošene električne energije pravilno odredila period od godinu dana, tj. period 24.10.2018. – 24.10.2019. godine, što je u skladu sa odredbom člana 90. stav 3. Opštih uslova. Nisu se mogli prihvatiti komentari podnosioca zahtjeva u pogledu određivanja kraćeg perioda neovlašćene potrošnje, na način kako je to predloženo u komentarima. Naime, očitavanje mjernih uređaja na licu mjesta, bez pregleda plombi na mjernom mjestu i izrade zapisnika o kontroli mjernog mjesta, ne smatra se pregledom mjernog mjesta koje se može koristiti za određivanje perioda neovlašćene potrošnje, kako je to pripisano odredbom člana 90. stav 4. Opštih uslova.

U vezi sa komentarima podnosioca zahtjeva da mu nije jasno na šta se odnosi plaćanje iznosa od 945,90 KM, potrebno je istaći da prema nalogu za obustavu isporuke električne energije od 21.10.2019. godine, protivna strana, dana 23.10.2019. godine, nije izvršila obustavu isporuku električne energije, budući da je podnosilac zahtjeva platio dug po osnovu tekuće potrošnje u ukupnom iznosu od 811 KM. Izmirenje ovog duga po osnovu tekuće potrošnje električne energije se ne može dovoditi u vezu sa neovlašćenom potrošnjom koja je naknadno zapisnički utvrđena kontrolom mjernog mjesta, dana 24.10.2019. godine, i obračunata, dana 29.10.2019. godine, u formi Računa za neovlašćeno utrošenu električnu energiju broj NF-103883540-7694-13680.

Navodi podnosioca da mu nije dostavljen zapisnik o kontroli mjernog mjesta i zapisnik o utvrđivanju neovlašćene potrošnje od 24.10.2019. godine su neprihvatljivi, budući da je podnosilac zahtjeva prisustvovao kontroli mjernog mjesta i potpisao ove zapisnike. Inače, za ovu vrstu kontrole, koja se odnosi na kontrolu namjene potrošnje električne energije, protivna strana nije dužna prethodno obavještavati krajnjeg kupca, niti je dužna dostaviti takav zapisnik, budući da se ne radi o kontroli stanja na priključku i mjerom mjestu u smislu odredbi člana 77. Opštih uslova. Takođe nisu relevantni navodi u zahtjevu, koji se odnosi na vrijeme, odnosno period od godinu dana koji je primijenjen prilikom sačinjavanja obračuna neovlašćene potrošnje, jer je na osnovu prikupljenih dokaza nesumnjivo utvrđeno da je u objektu podnosioca zahtjeva električna energija korišćena protivno namjeni koja je odobrena elektroenergetskom saglasnošću.

Pored naprijed navedenog, potrebno je ukazati i da se obračun neovlašćene potrošnje sačinjava u skladu sa odredbama Opštih uslova, a Opšti uslovi su doneseni na osnovu člana 23. alineja 6. i odredbe člana 74. Zakona o električnoj energiji. Odredbom člana 74. Zakona o električnoj energiji utvrđeno je šta je predmet regulisanja Opštih uslova, odnosno taksativno je utvrđeno koji odnosi treba da se urede Opštim uslovima. Odredbom člana 74. tačka 12. Zakona o električnoj energiji, propisano je da se Opštim uslovima uređuje način utvrđivanja količine i snage neovlašćeno utrošene električne energije, kao i način obračuna i naplate neovlašćeno utrošene električne energije. I u ovom slučaju, obračun neovlašćeno utrošene električne energije je sačinjen u skladu sa odredbama navedenih propisa.

U vezi sa navodima podnosioca iznesenim u komentarima da su u nacrtu rješenja navedeni dokazi na osnovu kojih je utvrđeno činjenično stanje, ali da mu ovi dokazi nisu dostavljeni, te da se na iste ne može izjasniti, potrebno je istaći da su ovo dokazi koje je Regulatornoj komisiji, kao raspoložive dokaze, dostavila protivna strana. Podnosiocu zahtjeva je uz nacrt rješenja i zaključak o rješavanju spora u skraćenom postupku dostavljeno i izjašnjenje protivne strane, a uvid u svu ostalu dokumentaciju, podnosilac zahtjeva može izvršiti neposredno kod distributera – snabdjevača kao druge ugovorne strane, u skladu sa obavezom snabdjevača da tu dokumentaciju učini dostupnom u prostorijama uslužnog centra i pruži potrebne informacije, kako je to propisano odredbom člana 9. Opštih uslova.

Podnosilac u komentrima prigovara i na valjanost sačinjenog Zapisnika o utvrđivanju neovlašćene potrošnje od 24.10.2019. godine, jer isti, kako navodi, ne sadrži ni potpis ni

pečat nadležnog organa. Naime, zapisnik o utvrđivanju neovlašćene potrošnje električne energije je interni dokument koji predstavlja faktičko stanje na mjernom mjestu, a koji sačinjavaju ovlašćeni kontrolori, kao radnici protivne strane. Zapisnik o utvrđivanju neovlašćene potrošnje od 24.10.2019. godine je potpisan od strane dva ovlašćena kontrolora protivne strane, a obaveznost stavljanja pečata na zapisnik kojim se utvrđuje stanje na licu mjesta nije propisana ni odredbama člana 62.-67. Zakona o opštem upravnom postupku, jer se takvi zapisnici sačinjavaju na licu mjesta.

Imajući u vidu naprijed navedeno činjenično stanje i navedeni pravni osnov, odlučeno je kao u tački 1. dispozitiva ovog rješenja.

Zahtjev podnosioca za naknadom troškova postupka po advokatskoj tarifi iznesen u komentarima u ukupnom iznosu od 877,50 KM, nije se mogao prihvatiti, jer nema pravnog osnova za naknadu ovih troškova, budući da podnosilac nije uspio sa svojim zahtjevom i budući da ovi troškovi nisu bili nužni ni opravdani u ovom postupku, u smislu odredbe člana 103. stav 3. Zakona o opštem upravnom postupku. S toga je, tačkom 2. dispozitiva rješenja, odlučeno da svaka stranka snosi svoje troškove, koje je eventualno imala u ovom postupku, a na osnovu odredbe člana 27. stav 2. Zakona o električnoj energiji, a u vezi sa članom 103. stav 1. Zakona o opštem upravnom postupku.

Pravna pouka se zasniva na odredbi člana 25. Zakona o energetici ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 49/09), te članu 5. i 15. Zakona o upravnim sporovima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 109/05 i 63/11).

Pravna pouka:

Ovo rješenje je konačno. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Okružnom sudom u Trebinju u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

Predsjednik

Vladislav Vladičić